

Filteren nieuwe stijl

Ook zo moe van filterhouse en filterdisco? Leg de aspirine dan maar vast klaar, want Rodec komt met een door Sherman ontworpen dj-filterbank: de Restyler. Filteren zal nooit meer hetzelfde zijn.

door Ruud Leks > ruud@interface.nl

Het Belgische Rodec kennen we van zeer solide dj-mixers. Het is een bedrijf dat enigszins vergelijkbaar is met het Nederlandse Dateq: de spullen zijn niet goedkoop, niet voorzien van overdreven veel grappen en grollen, maar ze zijn wel supersolide en klinken uitstekend. Voor het nieuwste product in haar assortiment is Rodec een verbond aangegaan met Herman Gillis alias Sherman. In de jaren negentig produceerde deze Belgische muzikant-

producer z'n eigen Sherman Filterbank, die inmiddels algemeen erkend is als de Rolls Royce op het gebied van geluidsfitering. De kennis en techniek van die Filterbank heeft Gillis gebruikt om voor Rodec een meer op dj's georiënteerd filter te ontwerpen: de Restyler.

Van de Nederlandse importeur kregen we een van de allereerste proefexemplaren voor deze test, dus helaas ook zonder handleiding en/of specificaties. Bij een normale synth geen probleem, maar bij een complex interactief apparaat als de Restyler is het

dan lastig te achterhalen wat er binnenin allemaal gebeurt. Maar goed, testen kan natuurlijk altijd.

Dj's only?

Dat de Restyler niet alleen voor dj's bedoeld is, merken we aan de in- en outputs. Op de achterkant vinden we naast de geschroefde aansluiting voor de externe voeding zowel phono- als gebalanceerde xlr-stereo-inputs. De outputs zijn eveneens stereo: phono en dit keer gebalanceerde jacks – voor xlr's zijn wel gaten en betiteling aangebracht, maar ze zijn leeg en afgedekt door plastic doppen. Een aan/uit-schakelaar ontbreekt en nee: de filterbank is niet controleerbaar via midi. Hij werkt puur op de inkomende audio en wat je met de knoppen doet.

Omdat je veel met je handen aan dit kastje zult zitten, is het natuurlijk belangrijk dat hij

goed in elkaar is gezet. Gelukkig is dat het geval: de kast zelf is van metaal en de knoppen en faders voelen allemaal bijzonder stevig aan. Op dat gebied hebben natuurlijk zowel Rodec als Sherman een reputatie hoog te houden.

Gevoelige knoppen

Als we naar de bovenkant van de kast kijken, vinden we rechts de wet/dry-knop, waarmee je droog en bewerkte signaal kunt mixen, plus een driestands mixknop. In de middenstand hoor je alleen het droge signaal, naar boven klikt-ie vast en hoor je enkel bewerkte signaal. De switch naar beneden is 'momentary', zodat je het bewerkte signaal alleen hoort als je 'm vasthoudt. Een goede oplossing, waarmee vooral dj's blij zullen zijn: het biedt ze de mogelijkheid om tijdelijk op de beat het signaal even te bewerken.

Links vinden we de in- en outputregelaars. Je kunt de input flink oversturen, waarbij een rood overdrive-ledje gaat branden. De outputknop met het onderschrift Make Up Gain is bedoeld om het volume, dat bij stevig bewerken een stuk lager (of hoger!) kan uitpakken dan het origineel, weer op het oorspronkelijke niveau te krijgen. Essentieel bij het switchen tussen bewerkt en onbewerkt signaal. De bijbehorende OdB-led neemt qua felheid toe naarmate het signaal luider wordt, maar deze regelaar lijkt toch ook invloed te hebben op hoe het signaal de filters aanstuurt.

Dat is tegelijkertijd de kracht en de zwakte van de Restyler: hij is zo interactief, dat het enerzijds mogelijk is om de gekste bewerkingen uit te voeren, maar anderzijds is het bijna onmogelijk om die bewerking weer te herhalen, want één kleine verstelling aan een van de knoppen leidt soms tot een compleet nieuwe sound.

Knoppen

De basis van de Restyler wordt gevormd door de twee filters. Er is een masterfilter met resonantie en een slave-filter. Met de laatste selecteer je de frequentieband in de binnenkomende audio die je gaat bewerken, maar de gekozen instelling beïnvloedt ook weer de werking van het masterfilter. Je kunt de twee ook combineren.

Onder de in- en outputregelaars vinden we de knoppen voor een envelope follower, die bepaalt hoe het filter triggert op inkomende audio. Twee groene leds geven aan of het filter triggert of niet. Met de knop Trigger Sensitivity bepaal je de gevoeligheid, de Trigger Speed bepaalt de vorm van de envelope (snel aan/uit of juist met een langzamere attack en een beetje release) en de knop Trans (erboven) bepaalt uiteindelijk hoe de audio wordt behandeld: van een zacht golvende sinus tot een blok golf die hard schakelt tussen aan en uit.

Meer knoppen

Aan de rechterkant zien we de knoppen voor het eigenlijke masterfilter. De grote knop rechts is de cutoff frequency, daarboven de kleine resonance-regelaar. De blauwe leds

rondom de knop Master Frequency geven aan hoe het filter wordt getriggert en knippen mee met een eventuele bewerking. De fm-knop is daarbij een belangrijke graadmeter, die lijkt te bepalen hoe de envelope follower het filter bewerkt via frequentie-modulatie, maar is tegelijkertijd ook weer afhankelijk van de frequentie van het slave-filter.

Met dit filter, waarvan je de frequentieknop aan de linkerkant vindt, bepaal je welke frequentieband van de binnenkomende audio zowel voor de triggering als voor de bewerking zorgt. Dat klinkt ingewikkeld, maar als je kijkt naar de combinatie van de stand van de frequentie bij deze knop en de trigger leds, zie

Met alle functies ingeschakeld is het een ware kerstboom vol blauwe, groene, rode en oranje knipperende lampjes.

je snel genoeg of bijvoorbeeld een bass-drum, snare of hihat het filter triggert.

Tussen beide grote frequentieknoppen van de filters vinden we drie korte faders: dit zijn de lowpass-, bandpass- en hipass-faders. Pas als je deze openschuift, wordt de binnenkomende audio doorgelaten. Staan ze dicht, dan kun je het filter zelf nog wel als instrument gebruiken (bijvoorbeeld de beide delen die elkaar moduleren gecombineerd met zelf-oscillatie), maar binnenkomende audio wordt niet doorgelaten. Tenminste, zolang de AM-knoppen op 0 staan. Want zodra je daaraan draait, worden lowpass, bandpass en highpass gemoduleerd (zowel positief als negatief) door de binnenkomende audio via de envelope follower.

Boven deze faders zie je zowel een led voor master als slave: die geven aan of er in een van deze modes signaal van één of beide filters beschikbaar is, zodat je weet aan welke knop je moet draaien om het signaal te bewerken.

Zoekplaatje

Is het allemaal nog een beetje volgen? Mooi, want om het zoekplaatje compleet te maken, zijn er ook nog drie slope-knoppen om de karakteristieken van het filter aan te passen. Hiermee verander je de steilheid (slope) van de drie individuele filterpolen (ik sla de theorie hierachter maar even over), waardoor het filter zich anders gaat gedragen. Het lijkt bijna een switch te zijn tussen een 12- en 24dB/oct-filter. In de praktijk kun je deze vooral gebruiken om met één druk op de knop het filter radicaal anders te laten klinken – bijna als een soort kill switch – of juist een enorme boost te geven aan bepaalde frequenties.

Kaal is ideaal

Goed, we weten nu waar alles voor dient. Dan nu de praktijk. Eerste advies: blij verre

van de Restyler als je niet tegen knipperende leds kunt. Met alle functies ingeschakeld is het een ware kerstboom vol blauwe, groene, rode en oranje knipperende lampjes. Die verschaffen je weliswaar belangrijke informatie over hoe de Restyler zich gedraagt, maar ik kan me ook voorstellen dat je er na een tijdje horendol van wordt.

De klank dan maar. Ik heb eigenlijk nog nooit een apparaat gehoord dat dit allemaal kan. Je kunt een binnenkomend signaal subtiel bewerken, de hele boel volledig naar de gallemiezen helpen en alles wat daar tussenin zit. De binnenkant is geheel analoog, dus de Restyler heeft een enorm dikke sound van zichzelf. Je zult 'm het meeste gebruiken om binnenkomende audio ritmisch te bewerken. Dat kan in de studio met eigen beats, op het podium – bijvoorbeeld in combinatie met een Akai MPC of laptop met Ableton Live – of in de dj-booth, waar de Restyler een plekje naast de mixer kan vinden om complete tracks te bewerken. Dat gaat het beste met redelijk kale muziek, waar de effecten van de Restyler in de muziek zelf passen. Vooral bij genres als stevige electro of techno, acid, hardere trance, gabber, drum 'n' bass, dubstep en dergelijke zal de Restyler volop tot z'n recht komen.

Gebruiksaanwijzing

Je kunt de Restyler in feite op twee manieren gebruiken. De minder technisch onderlegde dj-producer zal gewoon lekker aan de knoppen gaan draaien en dan wel zien wat er gebeurt – hoewel dat soms behoorlijk heftige en ongewenste resultaten kan opleveren. Als je precies wilt weten wat je doet, duurt het behoorlijk lang voor je het idee hebt dat jij de Restyler beheerst in plaats van andersom. Dit is namelijk een zeer serieus instrument, geen gimmickbakke. Hij lijkt wat dat betreft sterk op de Filterbank van Sherman: elke gek kan aan de resonantieknoop draaien, maar om het ding werkelijk te bespelen en onder controle te krijgen, komt er heel wat meer kijken.

Conclusie

Een ultieme effectenbak, deze Restyler. De manier waarop je hiermee geluid kunt bewerken, is ongekend – alleen misschien Sherman's eigen Filterbank heeft gelijkwaardige mogelijkheden. Sommige effecten doen denken aan de Multigate die D&R ooit heeft gemaakt, waarmee je een gate kunt sturen met de ingebouwde eq en envelope follower. Alles reageert op alles bij de Restyler, wat enerzijds de mogelijkheden bijna oneindig maakt, maar anderzijds is een specifiek effect ook lastig te herhalen of te maken. Vanwege de ontelbare mogelijkheden en de unieke klank een verplichte aanschaf voor de creatief ingestelde dj of producer. ■

HET OORDEEL

- + geweldige mogelijkheden
- + zeer creatief te gebruiken
- + breed inzetbaar
- effecten reproduceren moeilijk